

SITAP
Sivil Toplum Afet Platformu

WORLD HUMANITARIAN SUMMIT DÜNYA İNSANİ YARDIM ZİRVESİ

ULUSAL İSTİŞARE TOPLANTISI ÇALIŞMA GRUPLARI TEMALARI

Dünyada ilk kez düzenlenecek olan BM İnsani Yardım Zirvesi 2016 yılı Mayıs ayında İstanbul'da gerçekleşecek. Zirvenin amacı daha etkili, kapsayıcı ve hesap verebilir bir şekilde insani yardım faaliyetlerinin geleceğini şekillendirmek.

BM İnsani Yardım Ofisi OCHA tarafından düzenlenen zirvenin başarılı olabilmesi için dünyanın her bölgesinden her paydaşından farklı deneyim ve düşüncelerin temsil edilmesine özen gösteriliyor. Bu çerçevede dünyanın farklı bölgelerinde insani yardım alanında faaliyet gösteren tüm aktörleri içeren ulusal ve bölgesel toplantılar düzenleniyor.

Türkiye'nin dahil olduğu üç bölgeden biri olan Orta ve Güney Asya bölgesinin İstişare Toplantısı 27-29 Temmuz tarihlerinde Tacikistan'ın Duşanbe kentinde gerçekleşecek. Toplantıda Türkiye, Afganistan, Bangladeş, Bhutan, Hindistan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Maldivler, Nepal, Pakistan, Rusya Federasyonu, Sri Lanka, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan temsil edilecek. Bölgesel toplantılardan önce her ülke kendi içerisinde duruşlarını ve beklentilerini rapor halinde sunacağı Ulusal İstişare Toplantıları düzenliyor.

Türkiye'nin resmi kalkınma yardımlarında en büyük 3. donör konumunda olması, Türkiye merkezli insani yardım kuruluşlarının literatürde "küresel aktörler" olarak geçiyor olması ve insani yardımın geleceğini şekillendiren kuruluşlar olmaları bu toplantının önemini artırıyor.

11 Haziran 2015 tarihinde Taxim Hill Hotel'de bir araya gelecek insani yardım kuruluşları Türkiye ve bölgesine özel olarak belirlenen temalarla ilgili raporlarını BM İnsani Yardım Koordinasyon ofisine (OCHA) sunarak zirveye katkı sağlayacaklar.

Bu belge Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında desteklenen Sivil Toplum Afet Platformu tarafından hazırlanmıştır; hiç bir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."

Çalışma Grupları Temaları

1- Çatışma Bölgelerindeki İnsanların İhtiyaçlarını Karşılama

Bugün dünyada 33 sıcak çatışma bölgesi bulunuyor. BM, fonlarının %86'sını çatışma bölgelerindeki insani yardım faaliyetlerine ayırdığını belirtiyor. Çatışma ve savaşlar nedeniyle yerinden edilenlerin sayısı ise 52 milyona ulaşmış durumda. Hazırlık grubu tarafından tartışılmak üzere seçilen bu tema altında çatışma ve savaş bölgelerinde insani yardımı etkili ve verimli şekilde ulaştırma stratejileri, çatışma alanlarında etkilenenleri koruma ve insani yardımın siyasileşmesi konularının alt başlıklar şeklinde tartışılması uygun görüldü.

- Güvenlik ve lojistik:** Çatışma ve savaş bölgelerine insani yardımın ulaştırılması, nakit akışının sağlanması, insani yardım çalışanlarının güvenliğinin sağlanması, insani yardım koridorlarının açılması tartışılacak.
- Uluslararası İnsancıl Hukuk:** Çatışma ve savaş alanlarında Uluslararası İnsancıl Hukuk kurallarına saygı duyulmadığı ve insani yardıma erişimlerin kısıtlandığı gözleniyor. Bu alt başlık içerisinde insani yardım çalışanları ve yerel halkın korunması için İnsancıl Hukuk alanında atılabilecek adımlar tartışılacak.
- Savunuculuk aktiviteleri ve insani yardımın siyasileşmesi:** İnsani yardım faaliyetlerinin çatışma ve savaş bölgelerinde siyasileşmesinin artması, faaliyetlerin insani yardım prensiplerine uygun yapılması konusunu gündeme getiriyor.

2- Risk Azaltma ve Müdahaleyi Yerelleştirmek

Bölgede ulusal merkezli afete hazırlık ve müdahale planları ve kurumlar oluşturulmuş olsa da, hala bir çok devletin afete müdahale yasaları ve politikaları yetersiz; ülke içindeki organizasyonlar arasında sağlanması gereken iletişim ve kaynak dağıtımı sağlanamıyor. Ayrıca pek çok hükümet, afetlerle ilgili uluslararası araç, hizmet ve müdahale mekanizmalarına yeterince aşına olmamaktan, kurulan paralel koordinasyon sistemlerinden, ve kapasite artırımı için destek alamamaktan şikayet ediyor. Bu tema altında tartışılacak sorular şu şekilde: Uluslararası aktörler, bölgesel organizasyonlar, ulusal resmi merciler ve yerel organizasyonların var olan ilişkileri bölgesel ve yerel olarak hazırlık ve müdahale açısından nasıl güçlendirilebilir? Devlet/ hükümet ve sivil toplum arasında koordinasyon nasıl gelişebilir? Uluslararası organizasyonlar ve uygulayıcı ortaklar arasındaki ilişki nasıl daha eşit olabilir?

3- Etkilenen Topluluklara Ses ve Seçenek Vermek

Bölgedeki bir çok ülke, toplum temelli afet riski azaltma ya da yönetme süreçlerini başarılı bir şekilde yürütürken, bir çoğu da ulusal ve uluslararası mekanizmalarla iletişim, koordinasyon ve hesap verebilirlik konularında zorlanıyor. Etkilenen topluluklara planlama, uygulama, izleme, insani yardım programlarını gözden

geçirme ve ihtiyaçlarının nasıl karşılanacağıyla ilgili daha fazla seçim şansı verme konusu İnsani Yardım Zirvesi Bölgesel İstişare Toplantısının ana temalarındandır. Bu temaya iki taraflı iletişim, geri bildirim ve hesap verebilirlik mekanizmaları ile kadınlar, gençler gibi sivil toplum gruplarının rollerinin güçlendirilmesi, karar alma süreçlerine katılımlarının sağlanması, uluslararası insancıl hukuk çerçevesinde dini liderler ve inanç temelli organizasyonlarla diyalogun kurulması da dahildir.

4- Uzun Süreli Krizler için Yeni Modeller

Güney ve Orta Asya Bölgesi, Afganistan örneğinde olduğu gibi uzun süreli kronikleşmiş krizlerin görüldüğü bir bölge. Bölgedeki uzun süreli krizlerin karmaşıklığı; çatışmalar, politik istikrarsızlık, kronik az gelişmişlik, iklim değişikliğinin yol açtığı ani felaketler gibi bir çok faktöre dayanıyor, ve bu nedenle tahmin edilenden daha büyük ve ani insani ihtiyaçlar ortaya çıkabiliyor. Çatışmalarla maskelenmiş olan uzun vadeli kalkınma ihtiyaçları, bölgedeki hükümetlerin, insani yardım ve kalkınma kuruluşlarının bir araya gelerek uzun süreli, sürdürülebilir çözümler üzerinde konuşmalarını gerektirmekte. Bu tema çerçevesinde çalışma grubunun tartışacağı bazı alt başlıklar aşağıda bulunuyor.

- a. **Kamu-STK Koordinasyonu:** Türkiye’de kamu–STK işbirliği ve koordinasyonu nasıl kurulmalı?
- b. **Türkiye ve uzun vadeli mülteci krizi:** Türkiye’nin Suriye mülteci krizi konusunda orta ve uzun vadeli modelleri nasıl olmalı? Yeni modeller üretebiliyor muyuz? Dünyada var olan modelleri uygulayabiliyor muyuz?

5- İnsanı Yardım Sistemi ve Finansmanının Gelecek için Adaptasyonu

Bu tema altında insani yardım finansman sistemi, yardımın ulaştırılmasında alternatif yöntemler, ulusal ve bölgesel seviyedeki eksikliklerin belirlenmesi ve desteklenmesi konuları tartışılacak.

